

โครงการเรียนรู้วิถีชีวิตพอเพียงสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

*****

๑. โครงการเรียนรู้วิถีชีวิตพอเพียงสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

๒. สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน/มาตรฐาน,ตัวชี้วัด สกร.

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ ๒.๒ การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็งยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๒ นโยบายเร่งด่วนเพื่อร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒.๑ ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค:ให้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม มีการดำเนินการเป็นรูปธรรม และบูรณาการการทำงานร่วมกับ สอศ.ในการสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพของประชาชน เพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีสมรรถภาพในทักษะฝีมือในอาชีพ และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ทำงานภายใต้แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค

๒.๓ มาตรฐานการประกันคุณภาพ กศน.

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพผู้เรียน/ผู้รับบริการ

๒.๔ การศึกษาต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๖ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๗ ผู้เรียนใช้ความรู้จากภูมิปัญญาและใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

๒.๕ การศึกษาตามอัธยาศัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๘ ผู้รับบริการได้รับความรู้และ/หรือประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรม/

โครงการ

๓.สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความรู้ ประชนได้รับความรู้แนวทางการพึ่งพาตนเองโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการปลูกผักสวนครัวเพื่อนำมาเป็นอาหารในการดำรงชีวิต วิธีการปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การจัดการผลผลิต

คุณธรรม ประชาชนมีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความรับผิดชอบรู้จักอดออม ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

ความพอประมาณ ในการปลูกผักสวนครัว มีพืชผักสวนครัวไว้รับประทานอย่างพอเพียง พอประมาณกับสถานที่หรือที่ดินที่มีอยู่ พอประมาณกับเวลาการในการดำเนินกิจกรรม พอประมาณกับงบประมาณ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการ

หลักความมีเหตุผล

เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และเกิดทักษะในการปลูกผักสวนครัว เพื่อลดรายจ่ายและเกิดเป็นรายได้เสริมให้กับตนเองและครอบครัวเพื่อการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การวางแผนการปลูกและดูแลผักสวนครัว การไม่ใช้สารเคมีในการผลิต สามารถนำผักสวนครัวที่ปลูกมาเป็นอาหารได้

นำไปสู่ความสมดุลยั่งยืน ใน ๔ มิติ

มิติด้านวัตถุ ใช้ทรัพยากรได้อย่างประหยัดและคุ้มค่า มีผักสดไว้กินเอง ประหยัดรายจ่าย

มิติด้านสังคม คนในครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ใช้เวลาว่างจากการอยู่บ้านให้เป็นประโยชน์ ไม่ไปก่อความเดือดร้อนแก่ตนเองและสังคม

มิติด้านสิ่งแวดล้อม ใช้และรักษาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

มิติด้านวัฒนธรรม รู้จักแบ่งปันกันในสังคมจากผักที่มีไว้กินไว้ใช้ในครัวเรือนสู่ญาติมิตร สู่เพื่อนบ้าน เกิดความสามัคคีกลมเกลียวกัน

๔. หลักการและเหตุผล

ศาสตร์พระราชา หลายคนมีความสงสัยว่าคืออะไร เกี่ยวข้องกับใคร หลายคนเข้าใจแต่ยังขาดการนำไปปฏิบัติ หลายคนนำไปปฏิบัติแล้วต่างเข้าใจและซาบซึ้งในศาสตร์นั้น ศาสตร์เกิดจากทฤษฎีและผลของการปฏิบัติ ทฤษฎีใดหากไม่สามารถทนต่อการพิสูจน์ ก็ยอมตกไป แต่ศาสตร์พระราชาใช้มานานกว่า ๗๐ ปีมีมากกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ เป็นศาสตร์แห่งการพัฒนาตามฐานะแห่งตนแบบค่อยเป็นค่อยไป ในหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ขยายผลผ่านองค์กรของรัฐและเอกชน สู่ระดับรากหญ้าผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นมีพระสงฆ์และปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาจึงเป็นฐานรากของการพัฒนาสังคมศาสตร์

ศาสตร์พระราชา คือภูมิปัญญาของพระราชา (king wisdom) รัชกาลที่ ๙ ที่พระองค์ทรงทดลองใช้ นำไปปฏิบัติจนเป็นผลสำเร็จแล้วจึงนำไปบอกแนะนำให้พสกนิกรของพระองค์นำไปใช้ นอกจากบอกแล้วยังตามไปดูว่าได้ผลหรือไม่อย่างไร เป็นกระบวนการทำงานเชิงวิจัยของพระองค์ ซึ่งเป็นไปตามพระประสงค์ที่พระองค์ได้ทรงตั้งปณิธานไว้เมื่อคราวเสด็จขึ้นครองราชย์ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” เป็นประโยคที่อัศจรรย์มาก(Magic word) ไม่ใช่เพียงคำที่ผ่านเลยไป หากแต่อยู่ในดวงพระราชหฤทัยของพระองค์ท่านตลอดมาผลงานเป็นสักขีพยานชี้ชัดในเวลามากกว่า ๗๐ ปีที่ทรงครองราชย์ ที่พระองค์ได้ทรงปฏิบัติตนลงไปเยี่ยมราษฎรทุกพื้นที่ของประเทศโดยเฉพาะถิ่นทุรกันดาร ที่ห่างไกลความเจริญ พระองค์เข้าถึงและเข้าไปแบบธรรมชาติเพื่อให้เห็นปัญหาอย่างแท้จริง พระองค์จึงเป็นผู้ที่ได้รวมจิตใจของชาติอย่างแท้จริง พระองค์มิใช่เป็นเพียงสัญลักษณ์ของสถาบันพระมหากษัตริย์เท่านั้น แต่ทรงเป็นสัญลักษณ์ของทั้งชาติกล่าวคือ “สัญลักษณ์ของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” ศาสตร์แห่งพระราชากับการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑๓๗ หลักการของศาสตร์พระราชาการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา คือหลักการของศาสตร์พระราชา เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายมุ่งพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืน จึงต้องมีการพัฒนาสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เป็นแหล่งศึกษาดูงานให้กับหน่วยงานและผู้สนใจ ต่อไปศูนย์การเรียนนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสามง่าม จึงขอจัดโครงการเรียนรู้วิถีชีวิตพอเพียงสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

๕. วัตถุประสงค์

๕.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

๕.๒ เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงบุคคลต้นแบบที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต และมีความเชื่อมั่นศรัทธาในการทำความดี ยึดมั่นคุณธรรม จริยธรรม มีความพอเพียง และมีจิตอาสาที่ดี

๕.๓ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้และบริบทชุมชนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์

๖. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ประชาชนในพื้นที่ตำบล ๕ ตำบล จำนวน ๑๕ คน

เชิงคุณภาพ

ร้อยละ ๘๐ ของผู้ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจเกิดทักษะในการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถพึ่งพาตนเองได้นำความรู้มาประยุกต์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เพื่อคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๗. วิธีการดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย (คน)	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ(บาท)
๑. เสนอ กิจกรรมเพื่อ ขออนุมัติ ๒. ดำเนิน กิจกรรมตาม ระยะเวลาที่ กำหนด ๓. สรุปและ ประเมินผล การจัด กิจกรรม	๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ๒ เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงบุคคลต้นแบบที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต และมีความเชื่อมั่นศรัทธาในการทำความดี ยึดมั่นคุณธรรม จริยธรรม มีความพอเพียง และมีจิตอาสาที่ดี ๓ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้และบริบทชุมชนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์	นักศึกษา สกร. ในพื้นที่ ๕ ตำบล	๑๕ คน	ตำบลรังนก ตำบลเนินปอ ตำบลสามง่าม ตำบลกำแพงดิน ตำบลหนองโสน	๑ สิงหาคม ๖๗	๓,๖๐๐.- บาท

๘. งบประมาณทั้งโครงการ

เบิกจ่ายเงินงบประมาณ ปี ๒๕๖๗ แผนงาน พื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผลผลิตที่ ๔ ผู้รับบริการการศึกษาจากระบบ งบดำเนินงาน กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รหัสงบประมาณ ๒๐๓๓๔๓๕๐๐๐๒๐๐๒๐๐๐๐๐๐ เป็นจำนวนเงิน ๓,๖๐๐.- บาท (สามพันหกร้อยบาทถ้วน) ดังนี้

- ค่าอาหาร (จำนวน ๑๕ คน x ๘๐ บาท x ๑ มื้อ) ๑,๒๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (จำนวน ๑๕ คน x ๗๐ บาท x ๒ มื้อ) ๑,๐๕๐ บาท
- ค่าวิทยากร ๑,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุ ๓๕๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๖๐๐ บาท (สามพันหกร้อยบาทถ้วน)

๙. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาส ๑ (ต.ค.- ธ.ค. ๖๖)	ไตรมาส ๒ (ม.ค. - มี.ค. ๒๕๖๗)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.- มิ.ย. ๒๕๖๗)	ไตรมาส ๔ (ก.ค. - ก.ย. ๒๕๖๗)
โครงการเรียนรู้วิถีชีวิตพอเพียงสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน				

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- นางสาวศศิธร พุระย่า ครูกศน.ตำบลหนองโสน

๑๑. เครือข่าย

- ผู้ใหญ่บ้าน
- ปราชญ์ชาวบ้าน

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่อง “ศาสตร์พระราชา”
- ๒.ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจใน หลักการทรงงาน ๒๓ ประการ
- ๓.ผู้เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมของประชาชน หน่วยงานเครือข่าย ในการแก้ปัญหาชุมชนด้วยการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

๑๓. ดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

๑๓.๑ ตัวชี้วัดผลผลิต (Out put)

ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจเกิดทักษะในการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถ พึ่งพาตนเองได้นำความรู้มาประยุกต์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เพื่อคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๑๓.๒ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Out come)

ผู้เรียนความเข้าใจเกิดทักษะในการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถ พึ่งพาตนเองได้นำความรู้มาประยุกต์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เพื่อคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

๑๔. การติดตามและประเมินผลโครงการ

๑. สังเกตการมีส่วนร่วมในโครงการ
๒. แบบประเมินความพึงพอใจ
๓. การติดตามอย่างต่อเนื่อง

กำหนดการ โครงการเรียนรู้วิถีชีวิตพอเพียงสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน
วันที่ ๑ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗
ณ สวนฮีลใจ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร
*****

วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน

เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. พิธีเปิด นายศักดิ์ไทย สิงห์ลอ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ สกร.อำเภอสามง่าม

เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. วิทยากรบรรยายให้ความรู้แนวทาง “ศาสตร์พระราชา” แนวทาง วิถีพอเพียง
เศรษฐกิจ

เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต “วิถีชีวิตพอเพียง”

เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบ่งกลุ่มตามฐานการเรียนรู้

เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. สรุปองค์ความรู้ที่ได้เรียนรู้และปิดการอบรม

หมายเหตุ รับประทานอาหารว่างเวลา ๑๐.๓๐น. และเวลา ๑๔.๒๐ น.

หลักสูตรฝึกอบรมประชาชน

โครงการเรียนรู้วิถีชีวิตพอเพียงสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร
(จำนวน ๕ ชั่วโมง)

ความเป็นมา

ศาสตร์พระราชา หลายคนมีความสงสัยว่าคืออะไร เกี่ยวข้องกับใคร หลายคนเข้าใจแต่ยังขาดการนำไปปฏิบัติ หลายคนนำไปปฏิบัติแล้วต่างเข้าใจและซาบซึ้งในศาสตร์นั้น ศาสตร์เกิดจากทฤษฎีและผลของการปฏิบัติ ทฤษฎีใดหากไม่สามารถทนต่อการพิสูจน์ ก็ย่อมตกไป แต่ศาสตร์พระราชาใช้นานกว่า ๗๐ ปีมีมากกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ เป็นศาสตร์แห่งการพัฒนาตามฐานะแห่งตนแบบค่อยเป็นค่อยไป ในหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ขยายผลผ่านองค์กรของรัฐและเอกชน สู่ระดับรากหญ้าผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นมีพระสงฆ์และปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาจึงเป็นฐานรากของการพัฒนาสังคมศาสตร์

ศาสตร์พระราชา คือภูมิปัญญาของพระราชา (king wisdom) รัชกาลที่ ๙ ที่พระองค์ทรงทดลองใช้ นำไปปฏิบัติจนเป็นผลสำเร็จแล้วจึงนำไปบอกแนะนำให้พสกนิกรของพระองค์นำไปใช้ นอกจากบอกแล้วยังตามไปดูว่าได้ผลหรือไม่อย่างไร เป็นกระบวนการทำงานเชิงวิจัยของพระองค์ ซึ่งเป็นไปตามพระประสงค์ที่พระองค์ได้ทรงตั้งปณิธานไว้เมื่อคราวเสด็จขึ้นครองราชย์ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” เป็นประโยคที่อัศจรรย์มาก(Magic word) ไม่ใช่เพียงคำที่ผ่านเลยไป หากแต่อยู่ในดวงพระราชหฤทัยของพระองค์ท่านตลอดมาผลงานเป็นสักขีพยานชัดในเวลาไปกว่า ๗๐ ปีที่ทรงครองราชย์ ที่พระองค์ได้ทรงปฏิบัติตนลงไปเยี่ยมราษฎรทุกพื้นที่ของประเทศโดยเฉพาะถิ่นทุรกันดาร ที่ห่างไกลความเจริญ พระองค์เข้าถึงและเข้าไปแบบธรรมชาติเพื่อให้เห็นปัญหาอย่างแท้จริง พระองค์จึงเป็นผู้ที่รวบรวมจิตใจของชาติอย่างแท้จริง พระองค์มิใช่เป็นเพียงสัญลักษณ์ของสถาบันพระมหากษัตริย์เท่านั้น แต่ทรงเป็นสัญลักษณ์ของทั้งชาติกล่าวคือ “สัญลักษณ์ของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” ศาสตร์แห่งพระราชากับการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑๓๗ หลักการของศาสตร์พระราชาการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา คือหลักการของศาสตร์พระราชา เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ และพัฒนาชีวิตของประชาชน ดำเนินการอย่างมีแผนผ่านโครงการและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งใช้ความสำเร็จเพียงชั่วครั้งชั่วคราวเท่านั้น หากแต่เป็นการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน ศาสตร์พระราชา จึงเป็นโครงการที่ยังชีพให้ประชาชน ได้อยู่ดีกินดี ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายมุ่งพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืน จึงต้องมีการพัฒนาสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เป็นแหล่งศึกษาดูงานให้กับหน่วยงานและผู้สนใจ ต่อไป

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสามง่าม จึงขอจัดโครงการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โครงการเรียนรู้วิถีชีวิตพอเพียงสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

หลักการ

๑. จากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะหลักการนำทาง ประกอบด้วยสามห่วง สองฐาน คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัว มีฐานความรู้ และ ฐานคุณธรรม
๒. วิธีการของศาสตร์พระราชาคือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยต้องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

เข้าใจ หมายถึง การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การใช้และแสวงหาข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์และการวิจัย การทดลองใช้จนได้ผลจริงก่อน

เข้าถึง หมายถึงการระเบิดจากข้างใน เข้าใจกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา และสร้างปัญญาสังคม

พัฒนา หมายถึง การพัฒนาที่ประชาชนเริ่มต้นด้วยตนเอง พึ่งพาตนเองได้ และมีต้นแบบในการเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้

๓. การประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชา ต้องทำให้ด้วยความรัก ความปรารถนาและด้วยใจ ต้องประยุกต์ใช้อย่างยั่งยืน ไม่ยึดติดตำรา ปรับตามบุคคล ภูมิสังคม สภาพพื้นที่และสถานการณ์ ตัวอย่างของ การประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชาได้แก่ โครงการพระราชดำริกว่า ๔๐๐๐ โครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ แก่งดิน แก้มลิง ฝนหลวง กังหันน้ำชัยพัฒนา หญ้าแฝก เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ทางด่วนลอยฟ้าถนนบรมราชชนนี สะพานพระราม ๘ ฟอนท์ไทยจิตรลดา และเสาอากาศสุธี เป็นต้น

๔. ผลลัพธ์ ของศาสตร์พระราชา คือแผ่นดินโดยธรรมและประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยามตามพระปฐมบรมราชโองการ พออยู่พอกิน และ รู้รักสามัคคี อันเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

จุดหมาย

๑. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่อง “ศาสตร์พระราชา”
๒. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจใน วิถีชีวิตพอเพียง
๓. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน หน่วยงานเครือข่าย ในการแก้ปัญหาชุมชนด้วยการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกกระบบโรงเรียน

ระยะเวลา ๕ ชั่วโมง

ทฤษฎี ๔ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๑ ชั่วโมง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

๑. ศึกษาเอกสาร / ใบความรู้
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างฝึกอบรมและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานการปฏิบัติระหว่างฝึกอบรมความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาฝึกอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

เอกสารหลักฐานการศึกษา

ประกาศนียบัตรการศึกษา ออกโดยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสามง่าม

การเทียบโอน

-

รายละเอียดโครงการเรียนรู้วิถีชีวิตพอเพียงสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	ชั่วโมง	
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ
แนวทางศาสตร์พระราชา แนวทาง วิถีพอเพียงเศรษฐกิจ พอเพียง	-เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจกระบวนการ เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง	-ประวัติความเป็นมาศาสตร์พระราชาตาม หลัก ของเศรษฐกิจพอเพียง	๓๐ นาที	-
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓ ห่วงดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนิน ชีวิต วิถีชีวิตพอเพียง	-เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับ แนวทางการดำเนินชีวิต	-เข้าใจถึงการดำรงอยู่อย่างพอมีพอกิน ตาม อัตภาพเพื่อให้สกนิกรชาวไทย นำไปเป็นแนว ทางการพัฒนาตนเองและ ครอบครัว ให้มี ภูมิคุ้มกันที่มั่นคง	๓๐ นาที	
ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและ ยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ	-เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเรียนรู้การทำบัญชี รับ-จ่าย	-เสริมสร้างสุขภาวะของตนเอง และ ครอบครัว -ทำบัญชีครัวเรือน	๓๐ นาที	
ศึกษาดูงานการประกอบอาชีพ ที่เกษตรกรรมยั่งยืนและการผลิต อาหารปลอดภัย	-เพื่อสามารถพึ่งพาตนเอง มีความทุกข์น้อยลง มี ความสุขมากขึ้น	-เสริมสร้างกิจกรรม เพิ่มรายได้ลดรายจ่าย ลด หนี้สินและลดต้นทุนการผลิต -แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน		๓ ชม ๓๐นาที